

Monitoring van de pilot logeerzorg.

Februari t/m december 2024

Sanne Warta

s.warta@kennispunttwente.nl

Petra ter Denge

p.terdenge@kennispunttwente.nl

Opdrachtgever

Twentse Koers

T.a.v. Loes Heerts

l.heerts@twentsekoers.nl

kennispunt
twente

Inleiding

De druk op mantelzorgers neemt steeds verder toe. Het is van belang dat mantelzorgers de ruimte krijgen om op adem te komen, zodat zij in staat blijven de zorg voor hun naaste vol te houden. Een manier om hen hierin te ondersteunen is respijtzorg, waarbij de zorgtaken tijdelijk worden overgenomen. Een specifieke vorm van respijtzorg is logeertzorg. Bij logeertzorg verblijft de zorgvrager enkele dagen of weken op een woonzorglocatie, waardoor de mantelzorger tijdelijk wordt ontlast van de dagelijkse zorg. Deze vorm van ondersteuning biedt mantelzorgers de kans om even op adem te komen, op vakantie te gaan of noodzakelijke persoonlijke verplichtingen, zoals een operatie, na te komen.

Sinds februari 2024 loopt in Twente de pilot Planbare Logeertzorg, een gezamenlijk initiatief van het zorgkantoor Menzis, de 14 Twentse gemeenten en vijf zorgorganisaties: Carintreggeland, TriviumMeulenbeltZorg, ZorgAccent, Zorggroep Sint Maarten en Liberein. Deze pilot richt zich op het tijdelijk verlichten van de druk op mantelzorgers en biedt logeerbedden voor zowel zorgvragers met psychogeriatrische (PG) problematiek als lichte somatische problematiek. Voor zwaardere somatische problematiek wordt in overleg naar passende mogelijkheden gekeken. Planbare logeertzorg, gefinancierd vanuit zowel de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) als de Wet langdurige zorg (Wlz), is uniek door het planbare karakter en de samenwerking tussen de betrokken partijen.

Om het verloop en de resultaten van de pilot te evalueren, voert Kennispunt Twente gedurende de pilotperiode een onderzoek uit. Dit rapport bevat tussenresultaten van de pilot, gemeten over de periode van februari tot en met december 2024. De basis van deze resultaten zijn registratiegegevens die bij verschillende partijen zijn opgevraagd.

Onderzoeksmethoden

In het onderzoek is gebruik gemaakt van gegevens vanuit verschillende bronnen.

Het opvragen van gegevens bij verschillende partijen

Er zijn registratieformats opgevraagd bij de deelnemende zorgorganisaties om aanvragen en plaatsingen te volgen. Alerta heeft gegevens aangeleverd om de bedbezetting te kunnen bepalen. Daarnaast wordt er data over het aantal Wmo logeertzorgcliënten uit de Twentse Monitor Sociaal Domein (TMSD) van Kennispunt Twente gehaald en wordt data over Wlz logeertzorgcliënten aangeleverd door Menzis.

Leeswijzer

De gegevens over de pilot worden in vier overzichten geleverd, waarbij steeds verder wordt ingezoomd op de aanmeldingen. Het eerste overzicht (pag. 2) geeft het aantal unieke cliënten Wlz en Wmo weer en het aantal aanvragen en plaatsingen per organisatie. Op pagina 3 wordt informatie getoond over de duur van plaatsing en het percentage bedbezetting. In de laatste twee overzichten (pag. 4 en 5) ligt de focus op het type aanvragen en de redenen dat aanvragen niet altijd tot plaatsingen leiden.

Figuur 1: Het aantal unieke logeercliënten naar Wlz en Wmo per gemeente

	Wlz	Wmo
Almelo	7	2
Borne	5	0
Dinkelland	2	0
Enschede	5	1
Haaksbergen	0	0
Hellendoorn	8	1
Hengelo	7	2
Hof van Twente	7	3
Losser	0	1
Oldenzaal	2	0
Rijssen-Holten	1	0
Tubbergen	1	0
Twenterand	3	0
Wierden	4	0
Totaal	52	10

Figuur 2: Het aantal aanvragen en plaatsingen per organisatie

	Aantal aanvragen	Aantal geplaatst	Geplaatst, maar geannuleerd	Niet geplaatst	(Nog) onbekend
Carintreggeland	29	14	3	12	0
Liberein	7	4	2	0	1
TMZ	53	26	4	16	7
Zorgaccent	23	17	2	4	0
Zorggroep Sint Maarten	21	16	0	5	0
Totaal	133	77	11	37	8

Toelichting

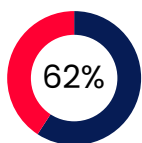
De gegevens van figuur 1 zijn afkomstig uit data van Menzis (Wlz) en de Twentse Monitor Sociaal Domein (TMSD; Wmo) en geeft het aantal unieke cliënten weer dat volgens deze bronnen gebruik heeft gemaakt van logeertzorg. Een cliënt kan vaker gebruik hebben gemaakt van logeertzorg, maar wordt in dit overzicht 1x geteld.

De gegevens uit figuur 2 zijn verkregen middels registratieformats die de deelnemende zorgorganisaties invullen. Dit wordt geregistreerd per aanvraag. Bij de aantallen in de figuur is het aantal aanvragen en plaatsingen geteld, niet het aantal cliënten dat een aanvraag heeft gedaan of is geplaatst. Sommige cliënten hebben vaker aanvragen gedaan of zijn vaker geplaatst. Voor aanvragen die niet worden geplaatst is de veronderstelling dat een deel bij een andere organisatie wordt geplaatst; dit is momenteel niet inzichtelijk.

Doordat in figuur 1 unieke cliënten worden geteld en in figuur 2 het aantal aanvragen, wijken de aantallen van elkaar af.

De aantallen in figuur 1 wijken bij gemeenten Borne (Wlz), Hengelo (Wmo) en Hellendoorn (Wmo) af van de rapportage over kwartiel 3. In die rapportage werd een fout gemaakt bij het verwerken van de gegevens. Dit is nu hersteld.

Figuur 3: Aanvragen en (duur van) plaatsingen

van de
aanvragen is
succesvol
geplaatst

dagen is de
gemiddelde
aangevraagde
verblijfsduur

Ligdagen

Wlz: 945 dagen

Wmo: 73 dagen

Figuur 4: Percentage bedbezetting (aantal dagen dat een bed bezet is)

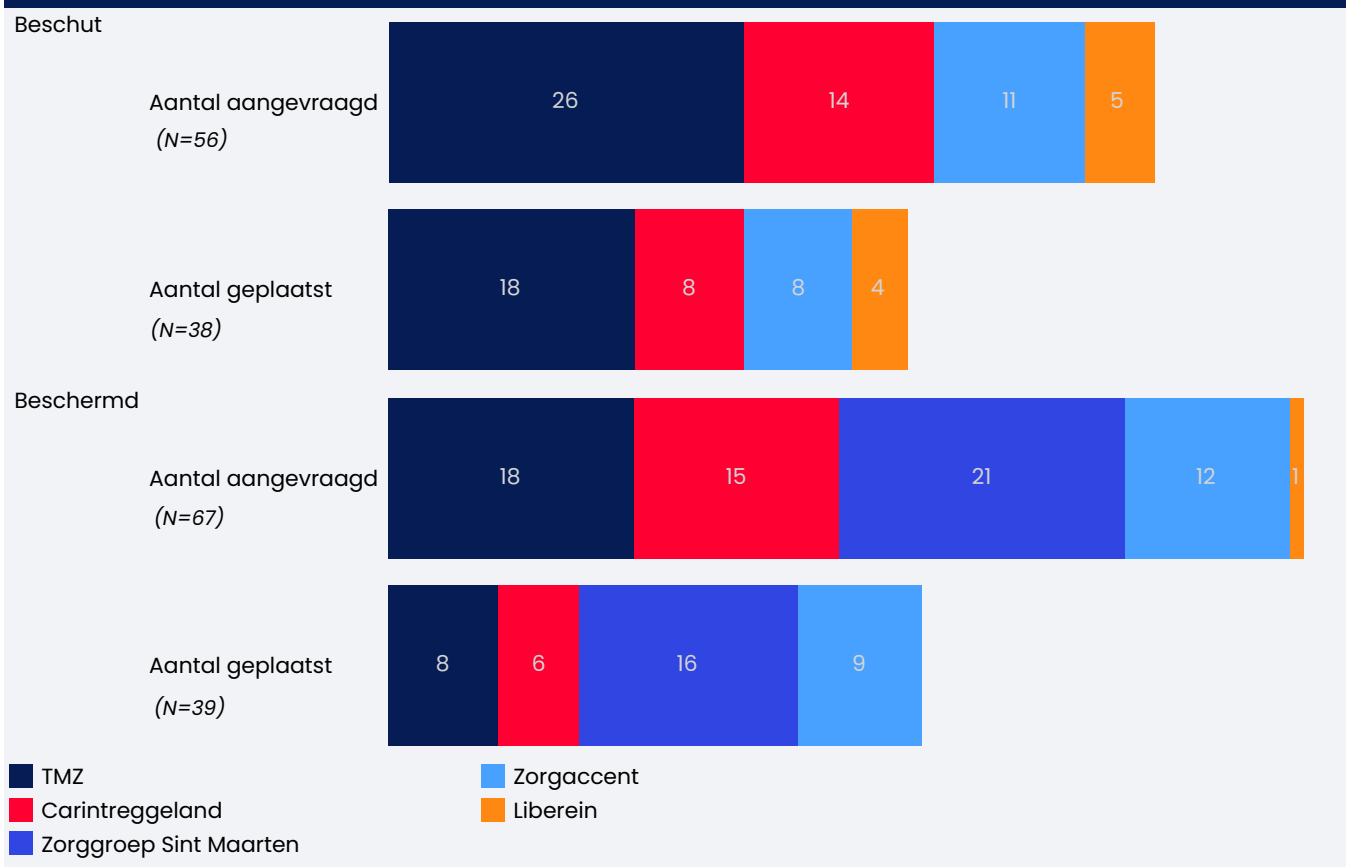

Toelichting

Figuur 3: bij 8 aanvragen is de plaatsing (nog) onbekend, waardoor het percentage succesvol geplaatst is berekend op basis van 125 aanvragen. In dit percentage worden alle aanvragen die zijn geplaatst meegenomen, ongeacht of de logeertzorg daarna heeft plaatsgevonden. Het percentage aanvragen dat succesvol is geplaatst en de gemiddelde aangevraagde verblijfsduur zijn gebaseerd op de registratieformats. Het aantal ligdagen is gebaseerd op de Twentse Monitor Sociaal Domein (Wmo) en data van Menzis (Wlz).

Figuur 4 is gebaseerd op data van Alerta over de bedbezetting. Deze data geeft aan op welke dagen er iemand verbleef op een bed. Er is bewust gekozen om hiervoor data van Alerta te gebruiken. De registratieformats die de zorgorganisaties gebruiken zijn namelijk niet ingericht op het bepalen van de bedbezetting. Wel wordt hierin bijgehouden hoeveel dagen een aanvraag betreft. Als deze data vergeleken wordt met die van Alerta, blijken hier grote verschillen in te zitten. Bij een aantal organisaties zijn er minder dagen geregistreerd in de registratieformats dan in de data van Alerta. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat sommige aanvragen structureel terugkomen, en dit mogelijk niet vermeld is bij de registratieformats. Een aantal locaties heeft zelf meer dagen geregistreerd dan Alerta. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat annuleringen mogelijk niet volledig verwerkt worden in de registratieformats maar wel door Alerta. Overigens is bij Kennispunt Twente niet bekend hoe accuraat de data van Alerta zelf is. De manier van bijhouden (handmatig in Excel) is erg foutgevoelig. Bij de interpretatie van de gegevens moet daar rekening mee worden gehouden.

Figuur 5: Aanvragen en plaatsingen naar type bed

Problematiek en hulpvraag van aanvragen

Hulpvragen en/of problematiek die meerdere keren voorkomen in de registratieformats, zijn: psychogeriatric, dementie, Parkinson (al dan niet in combinatie met een PEG-sonde), valgevaar en Multiple Sclerose. Daarnaast zijn er een aantal aanvragen met een hulpvraag die relatief weinig voorkomt. Er zijn ook cliënten waarbij er sprake is van multiproblematiek.

Bij een deel van de aanvragen is een zorgprofiel gespecificeerd. De meest voorkomende zorgprofielen zijn VV5, VV6 en LG4. Ook staat er regelmatig Wmo gespecificeerd. Daarnaast komen, in mindere mate, WLZ, VV4, VV8, ZZP6, ZZP4 en MPT/PGB5 voor. Ook zijn er zorgvragen aangeduid als algemene dagelijkse levensverrichtingen (ADL) assistentie.

Toelichting

In figuur 5 is een onderscheid gemaakt tussen beschutte en beschermde bedden. In een beschermde omgeving wordt intensieve begeleiding geboden en is dag en nacht ondersteuning. In een beschutte omgeving hebben bewoners meer zelfstandigheid en is er begeleiding indien nodig of op vaste momenten. Binnen deze pilot wisselt het type bed dat beschikbaar is per organisatie; dit ziet er in 2024 als volgt uit:

- TMZ: 1 beschermd bed en 1 beschut bed
- Carintreggeland: 1 beschut bed en 1 bed dat zowel beschermd als beschut kan worden ingezet
- Zorgaccent: 1 beschermd (beschikbaar tot 6 december) en 1 beschut bed
- Liberein: 1 beschermd bed en 1 beschut bed
- Zorggroep Sint Maarten: 1 beschermd bed

In figuur 5 zijn enkele aanvragen niet opgenomen. Het gaat om 8 aanvragen waarbij de plaatsing onduidelijk is en 6 aanvragen waarbij het type bed niet is gespecificeerd. 'Aantal geplaatst' bevat zowel aanvragen die geplaatst zijn en doorgegaan zijn, als aanvragen die geplaatst waren maar niet hebben plaatsgevonden. De gegevens komen uit de registratieformats van zorgorganisaties en kijken dus op het niveau van de aanvraag en niet op het niveau van een cliënt.

Figuur 6: Verdieping

Redenen voor het aanvragen van logeertzorg

Ontlasten mantelzorger	64
Mantelzorger gaat op vakantie	50
Medische situatie mantelzorger	11
Verplichting mantelzorger	1
Anders	1
Onbekend	6

Redenen voor niet plaatsen aanvraag

De aangeboden zorg is niet passend bij de hulpvraag	18
Geen (passend) bed beschikbaar	7
Er is gekozen voor een andere locatie voor logeertzorg	3
Wijziging in (gezondheids)situatie cliënt of mantelzorger	3
Cliënt en/of mantelzorger zien de logeertzorg niet zitten	2
Aanvraag is niet passend voor logeertzorg	1
Overige	3

Redenen voor annulering plaatsing

Wijziging in (gezondheids)situatie cliënt of mantelzorger	9
Cliënt heeft geannuleerd vanwege locatie plaatsing	1
Cliënt en/of mantelzorger zien de logeertzorg niet zitten	1

Figuur 7: Reden niet plaatsen per organisatie

